

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра Загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
НАСТУПНІСТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО ТА НУШ
підготовки бакалаврів
спеціальності **012 Дошкільна освіта**
освітньої програми **Дошкільна освіта**

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» підготовки бакалавра, галузі знань «012 Дошкільна освіта», спеціальності «Дошкільна освіта», за освітньою програмою «Дошкільна освіта»

Розробник: Антонюк Володимир Зіновійович, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 2 від

14 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(Семенов О.С.)

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта Дошкільна освіта Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання – 2-ий
		Семестр – 4-ий
ІНДЗ: =		Лекції – 12 год.
		Практичні (семінарські) – 10 год.
		Самостійна робота – 118 год.
	Консультації – 10 год.	
	Форма контролю: залік	

II. Інформація про викладача

ППП Антонюк Володимир Зіновійович

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація 050-735-84-28, Antonuk.Volodymyr@eenu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни:

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки бакалаврів зі спеціальності «Дошкільна освіта» на четвертому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток бакалавра та спрямована на отримання поглиблених знань з проблем готовності та адаптації дитини до навчання в початковій школі, необхідних для подальшої успішної роботи.

Зміст дисципліни: теоретичні передумови наступності у навчально-виховному процесі ЗДО і школи; фізична готовність старших дошкільників

до навчання у школі; особистісний, соціальний, інтелектуальний, емоційно-вольовий компоненти психологічної готовності старших дошкільників до навчання у школі; методики виявлення готовності дитини до школи; адаптація дітей до школи; гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі; проблеми реалізації наступності дошкільної і початкової освіти у дітей з особливими потребами; взаємодія сім'ї та ЗДО у підготовці дітей до школи; проблеми наступності дошкільної та початкової освіти за кордоном.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Попередніми курсами на яких базується дисципліна «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є: педагогіка дошкільна, психологія педагогічна та дитяча, фахові методики дошкільної освіти.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання і уміння з дисциплін «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є: розвиток творчої особистості дитини дошкільного віку, проектна діяльність у навчальних закладах, основи інклюзивної освіти.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є розкриття загальних закономірностей та індивідуальних особливостей психічного розвитку дітей п'яти і шести років, дати порівняльний аналіз їхньої адаптації до школи та до вимог навчальної діяльності і тим самим сприяти підготовці вчителя до роботи з першокласниками.

Завданням вивчення дисципліни «Наступність у діяльності ЗДО та НУШ» є:

- засвоєння та усвідомлення слухачами змісту, організаційних форм і методів навчання й виховання дітей дошкільного віку у закладі дошкільної й сім'ї з метою їх підготовки до навчання у школі.

- набуття слухачами вміння планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні розвиваючі і виховні аспекти педагогічного процесу, які сприяють підготовці дитини до навчання у школі.

Програма курсу “Проблеми наступності дошкільної та початкової освіти” містить інформацію про навчання і виховання дітей, які стоять на порозі школи. Вона ґрунтується на класичних і соціальних дослідженнях, даних суміжних наук, на сучасних концепціях дошкільного виховання, передовому педагогічному досвіді.

Програма курсу передбачає тісний зв'язок з практикою підготовки дітей до школи у сім'ї та закладі дошкільної освіти.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (КЗ)	КЗ-2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
	КЗ-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	КЗ-5. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків власної професійної та інноваційної діяльності.
	КЗ-8. Здатність приймати обґрунтовані рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм.
Спеціальні (фахові) компетентності (КС)	КС-1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
	КС-2. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
	КС-7. Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.
	КС-10. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.
	КС-15. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР-4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням</p>

	<p>основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю</p> <p>ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p> <p>ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p>
--	---

5. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю/Бали
	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні аспекти проблеми наступності дошкільної та початкової освіти						
Тема 1. Теоретичні передумови наступності у навчально-виховному процесі ЗДО і школи.	11	1		10		
Тема 2. Фізична готовність старших дошкільників до навчання у школі.	12	1	2	10	1	РМГ, Т/8
Тема 3. Особистісний компонент психологічної готовності старших дошкільників до навчання у школі.	12	1		10	1	
Тема 4. Соціальний аспект психологічної готовності дитини до шкільного навчання.	12	1	2	10	1	Р, Т /8
Тема 5. Інтелектуальний компонент психологічної готовності дитини до школи.	12	1		10	1	
Тема 6. Емоційно-вольовий аспект психологічної готовності дитини до школи.	12	1	2	10	1	Р, Т /8
Разом за змістовим модулем 1	71	6	6	60	5	МКР/30
Змістовий модуль 2. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти.						
Тема 7. Методики виявлення готовності дитини до школи.	12	1	2	10	1	РМГ/8

Тема 8. Адаптація дітей до школи.	12	1		10	1	
Тема 9. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі.	17	1	2	10	1	РМГ,Т /8
Тема 10. Проблеми реалізації наступності дошкільної і початкової освіти у дітей з особливими потребами	13	1		10	1	
Тема 11. Взаємодія сім'ї та ЗДО у підготовці дітей до школи.	13	1		10	1	
Тема 12. Проблеми наступності дошкільної та початкової освіти за кордоном.	12	1		8		
Разом за змістовим модулем 2	79	6	4	58	5	МКР/30
Усього годин	150	12	10	118	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студентів включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання системи вправ практичного характеру.

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні аспекти проблеми наступності дошкільної та початкової освіти		
1.	<ol style="list-style-type: none"> Педагогічні умови забезпечення наступності в особистісно-орієнтованій освіті дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Особливості пізнавальних процесів шестирічних дітей, які починають систематично навчатися. Особливості психічного розвитку дітей 6-го віку та організація навчально-виховної роботи з ними. Психолого-педагогічні умови розвитку самооцінки у дітей дошкільного віку Складові компоненти шкільної зрілості дошкільнят. Варіанти несприятливого розвитку навчання дитини в школі при особистісній неготовності. Особливості становлення соціального досвіду дітей 	60

	<p>дошкільного віку.</p> <p>8. Пізнавальна активність як умова формування інтелектуальної готовності дошкільників до шкільного навчання.</p> <p>9. Основні показники емоційно-вольової готовності.</p> <p>10. Емоційна збудливість як вікова особливість старших дошкільників.</p> <p>11. Діяльність як джерело дитячих емоцій.</p>	
Змістовий модуль 2. Основні напрями забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти.		
2.	<p>1. Застосування здоров'язбережувальних та здоров'яформувальних технологій у ЗДО.</p> <p>2. Методичні основи забезпечення рухового режиму у дитячому садку.</p> <p>3. Спільна робота ЗДО і родини в мовленнєвій підготовці дитини старшого дошкільного віку до школи</p> <p>4. Співпраця ЗДО з родиною у здійсненні соціально-морального виховання дитини молодшого дошкільного віку.</p> <p>5. Педагогічні умови виховання самостійності у дітей раннього та дошкільного віку.</p> <p>6. Психологічні особливості гри дітей дошкільного віку</p> <p>7. Здійснення фізичного виховання дитини молодшого дошкільного віку засобами рухливої гри.</p> <p>8. Формування граматичної правильності мовлення дітей молодшого дошкільного віку в процесі режимних моментів</p> <p>9. Організація процесу адаптації майбутніх першокласників.</p> <p>10.Методики діагностики фізіологічної готовності до школи.</p> <p>11.Методики діагностики особистісно-соціальної готовності до школи.</p>	58
	Разом	88

IV. Політика оцінювання

1. Політика викладача щодо студента: засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

2. Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

3. Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені практичні, семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час

засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес-контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

Форма контролю: залік.

Питання до заліку: тестові завдання.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк В.З. Проблеми наступності дошкільної та початкової освіти: тестові завдання з курсу // Редакційно-видавничий відділ „Вежа” Східноєвропейського націон. університету ім. Лесі Українки, Луцьк .- 2016.- 56

2. Богуш А. Головні аспекти підготовки дітей до школи : педагогічна спадщина В. К. Котирло / А. Богуш // Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. для педагогів і батьків.-2011.-К 10.-С. 2-4

3. Детский сад - начальная школа: проблемы приемственности. [Текст] // Дошкольное воспитание : Ежемесячный научно-методический журнал. - 2004. - N12. - С. 74-77

4. Большакова Інна. Майбутні першокласники [Текст] : формування мотивації навчання / І. Большакова // Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. - 2011. - N 48. - С. 13-16

5. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огневюк, К.І. Волинець; наук. кер. програмою О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна; авт. кол. Г.В. Беленька, Е.В. Белкіна, О.Л. Богініч [та ін.] / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головн. упр. .- К.: КМПУВ ім. Б.Грінченка, 2012. – 492 с.

6. Знайомтеся - старший дошкільник / підгот. І. Стратілат // Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. - 2011. - N 48. - С. 10-12

7. Іщенко Л. Наступність в екологічному вихованні [Текст] : (старш.дошкільників та молодших школярів) / Іщенко Л. // Початкова школа. - 1998.-N9. - С.31-34.

8. Коваленко Олена. Проблеми наступності дошкільної і початкової освіти: теоретико-методологічний аспект / О. Коваленко // Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. - 2011. - N

48. - С. 3-6

9. Коваленко О. В. Теоретико-методологічні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти / О. В. Коваленко // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України. - 2011. - № 4. - С. 190-194.

10. Ліждвой Л. Взаємозв'язок і взаємоузгодженість [Текст] : наступність дошкільної та початкової освіти / Л. Ліждвой // Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. - 2011. - № 11. - С. 16-20

11. Лебедева С. А. Еще раз о преемственности дошкольного и начального образования [Текст] / С.А. Лебедева // Начальная школа: Ежемесячный научно-методический журнал. - 2005. - № 11. - С. 38-39.

12. Маханева М. И вновь о преемственности. [Текст] / М. Маханева, О. Князева // Дошкольное воспитание : Ежемесячный научно-методический журнал. - 2004. - № 6. - С. 14- 19

13. Міністерство освіти і науки України, (2018 б). Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти. Учитель початкової школи. с. 1-4.

Додаткова

1. Парамонова Л. Дошкольное учреждение и начальная школа: проблема преемственности [Текст] / Парамонова Л., Алиева Т., Арушанова А. // Дошкольное воспитание. - 1998. - № 3. - С. 97-104.

2. Пискунова Е. Б. Преемственность дошкольников и младших школьников на примере развития речи [Текст] / Пискунова Е.Б. // Начальная школа. - 1996. - № 8. - С. 18-23.

3. Погодина Н. Б. Проект осуществления преемственности дошкольного образования и I ступени общего образования [Текст] / Н.Б. Погодина // Дошкольная педагогика : Петербургский научно-практический журнал. - 2005. - № 6. - С. 53-58 .

4. Про забезпечення взаємодії в освітній роботі з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку : інструктивно-метод. рекомендації // Дошкільне виховання : щомісяч. наук.-метод. журн. для педагогів і батьків. - 2011. - № 9. - С. 4-6

5. Прокопенко В. Сьогодні - п'ятирічні, а завтра - школярі / В. Прокопенко // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів . - 2004. - № 11. С. 12